

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

**Betänkandet Vissa processuella frågor på socialförsäkringsområdet
(SOU 2018:5) – ert diarienummer S2018/00813/SF**

Förvaltningsrätten är i huvudsak positiv till förslagen i betänkandet, men vill lämna följande synpunkter.

Ett stärkt allmänt ombud för socialförsäkringen

Förvaltningsrätten ser i sin dömande verksamhet att det finns ett mycket stort behov av prejudikat på socialförsäkringsområdet och anser därför att det är positivt att det allmänna ombudets roll stärks för att bidra till prejudikatbildningen ytterligare. Det är också positivt att processen tydliggörs och att det allmänna ombudets kompetensområde utvidgas till att omfatta alla beslut om förmåner som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten fattar och som kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Vad gäller frågan om hur det allmänna ombudet bättre kan ges möjligheter att bidra till praxisbildningen är förvaltningsrätten av uppfattningen att det inte finns något givet svar. De olika förslag som utredningen nämner har alla olika fördelar och nackdelar. Den lösning som slutligen föreslås i form av att ombudet ska få föra en talan om fastställelse är enligt förvaltningsrättens mening bra från prejudikatsynpunkt men medför samtidigt att den enskilde tvingas genomgå ytterligare processer med ovisshet om utgången i målet. Det måste noga övervägas om behovet av prejudikat på socialförsäkringsområdet

väger över de nackdelar som ytterligare processer kan medföra för den enskilde.

Verkställighet av återkrav

Enligt förvaltningsrättens mening är det mycket positivt att det föreslås att beslut om återkrav av förmåner inom socialförsäkringen ska få verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser. Det är idag mycket olyckligt med de parallella processer som ibland pågår i förvaltningsdomstol och allmän domstol och som kan leda till motstridiga avgöranden. Det är också ineffektivt och resurskrävande för en myndighet att behöva ansöka om betalningsföreläggande alternativt väcka talan i domstol för att få till stånd en exekutionstitel. Att låta förvaltningsmyndigheters beslut vara verkställbara efter de vunnit laga kraft är därför enligt förvaltningsrättens mening ett positivt förslag, som i framtiden även bör kunna övervägas även gällande vissa andra myndigheters beslut.

Övrigt

Enligt anvisningarna i remissen ska kapitel 5 och de förslag som rör tidsfrister för omprövning och överklagande undantas från yttrande. Förvaltningsrätten är dock positiv till att en överklagandefrist om tre veckor införs.

Förvaltningsrätten har, utifrån de aspekter domstolen har att beakta, i övrigt inte några synpunkter på förslagen i betänkandet.

Detta svar har beslutats av lagmannen Björn Johansson samt rådmännen Karin Granholm och Lena Bergdorf (föredragande).

Björn Johansson